

Liikenne- ja viestintävirasto

Raideliikenteen toimijoiden koulutus- ja keskustelutilaisuus

Oulu 10.4.2019

Tampere 12.4.2019

Kuopio 8.5.2019

Kouvola 9.5.2019

Tilaisuuden avaus

Heidi Niemimuukko

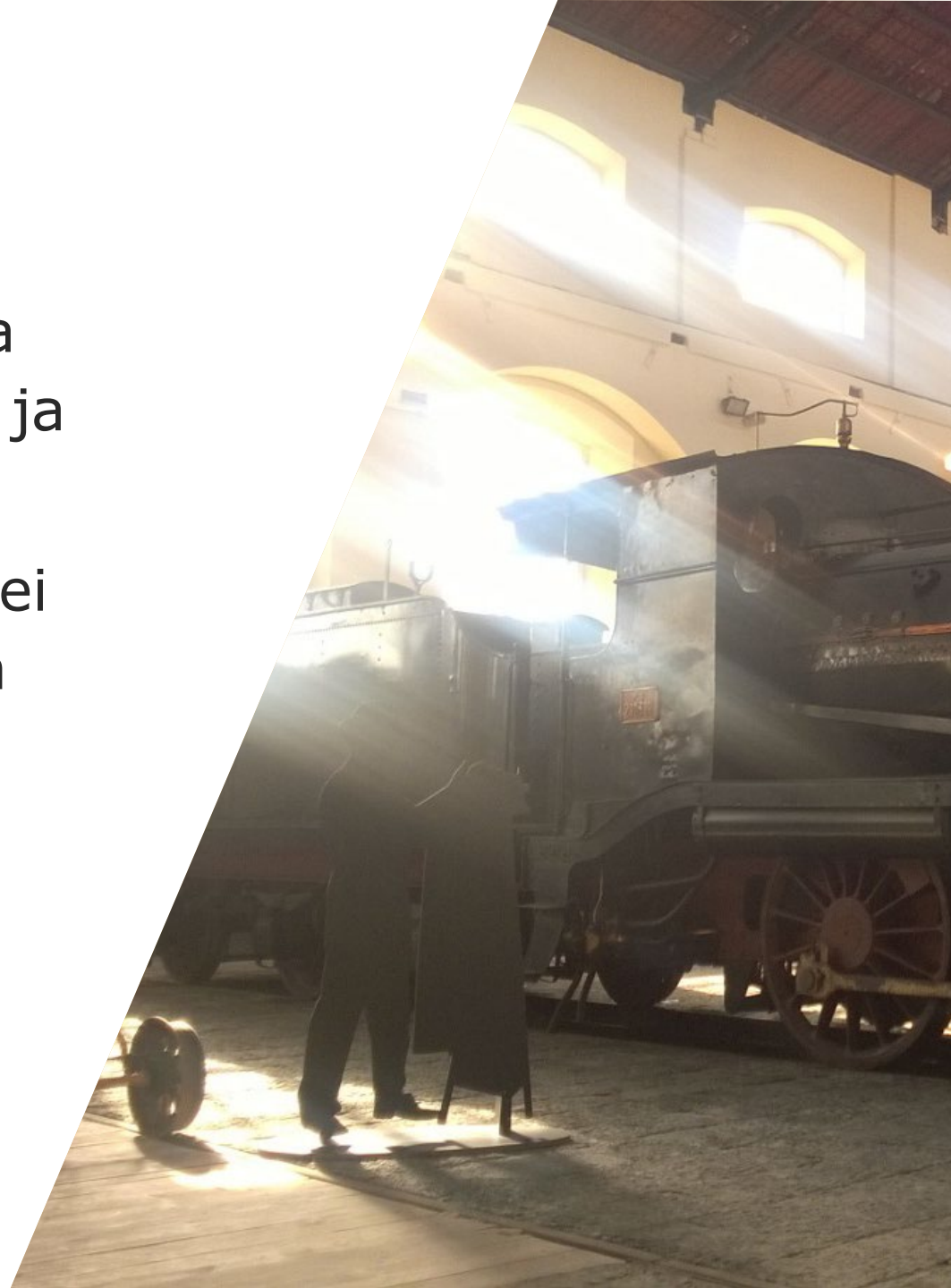
Tänään ohjelmassa

- › Mitä uutta Traficomissa
- › Rautatiejärjestelmän roolit
- › Mitä uutta rautatiejärjestelmässä
- › Riskienhallinta & omavalvonta
- › Yksityisraiteiden ilmoitusmenettely
- › Kelpoisuudet rautateillä
- › 4.paketti valmistumassa
- › Turvallisuustilanne yksityisraiteilla ja poikkeamaraportointi

Trafi -> Traficom 1.1.2019

- > Trafi, viestintävirasto ja muutama osa liikennevirastoa yhdistyivät Liikenne- ja viestintävirastoksi
- > Rautateiden tehtävät tai organisointi ei käytännössä muuttunut yhdistymisen johdosta

Raideliikenne – yhteistyöllä eteenpäin

tehtävät ja vastuut:

- Tarjoavat turvallista ja sujuvaa kuljetusta ihmisille ja tavaroille.
- Vastaavat oman toimintansa ja kuljetustensa turvallisuudesta huomioiden myös kolmannet osapuolet kuten radan varrella olevat yritykset sekä muun liikenteen.

Rautatieyrittäjä

LVM, ISA, NoBo, AsBo, OTKES

Tehtävät ja vastuut:

- LVM linjaa politiikan
- OTKES tutkii onnettomuudet ja vaaratilanteet sekä antaa turvallisuussuosituksia.
- ISA, NoBo ja AsBo arvioivat toiminnan vaatimustenmukaisuutta.

Traficom

Tehtävät ja vastuut:

- Myöntää luvat ja hyväksyynt.
- Valvoo järjestelmän turvallisuutta.
- Vaikuttaa ja kehittää.

Tehtävät ja vastuut:

- Tarjoavat turvallisen infrastruktuurin.
- Vastaavat turvallisesta toimintaympäristöstä, liikenteen ohjaamisesta ja oman toimintansa turvallisuuden lisäksi myös yhteistyön järjestämisestä rataverkon käyttäjien kesken.

Rataverkonhaltija

Kunnossapito

Tehtävät ja vastuut

- Tarjoaa kunnossapitopalveluja.
- Kalustoyksikön kunnossapidosta vastaava yksikkö vastaa hallinnoimansa kaluston kunnossapidon ajantasaisuudesta.

Tehtävät ja vastuut:

- Tarjoaa koulutusta veturinkuljettajille ja muille liikenneturvallisuus-tehtäville toimijoiden turvallisuusjohtamisjärjestelmien mukaisesti.

Koulutuslaitos

Liikenteenohjaus

Tehtävät ja vastuut

- Osa rataverkon hallintaa.
- Huolehtii, että junaliikenne ja vaihtotyö sujuvat turvallisesti omilla vuoroillaan.

Traffic Management Finland

Muutokset rautatiejärjestelmässä

- > Kesällä 2018 voimaan tullut liikennepalvelulaki
  - > Asioita jaettiin eri lakeihin
  - > Suurimmat muutokset kelpoisuussäädöksiin
  - > Toimiluvan myöntäminen Traficomille

Tammikuun alusta voimaan tullut raideliikennelaki

- > 4. rautatiepaketin täytäntöönpano
- > Yksityisraiteiden säädöksiin muutoksia
- > 4. rautatiepaketin muutokset

Riskienhallinta & omavalvonta

Jouko Linnasaari ja Pia Sotavalta

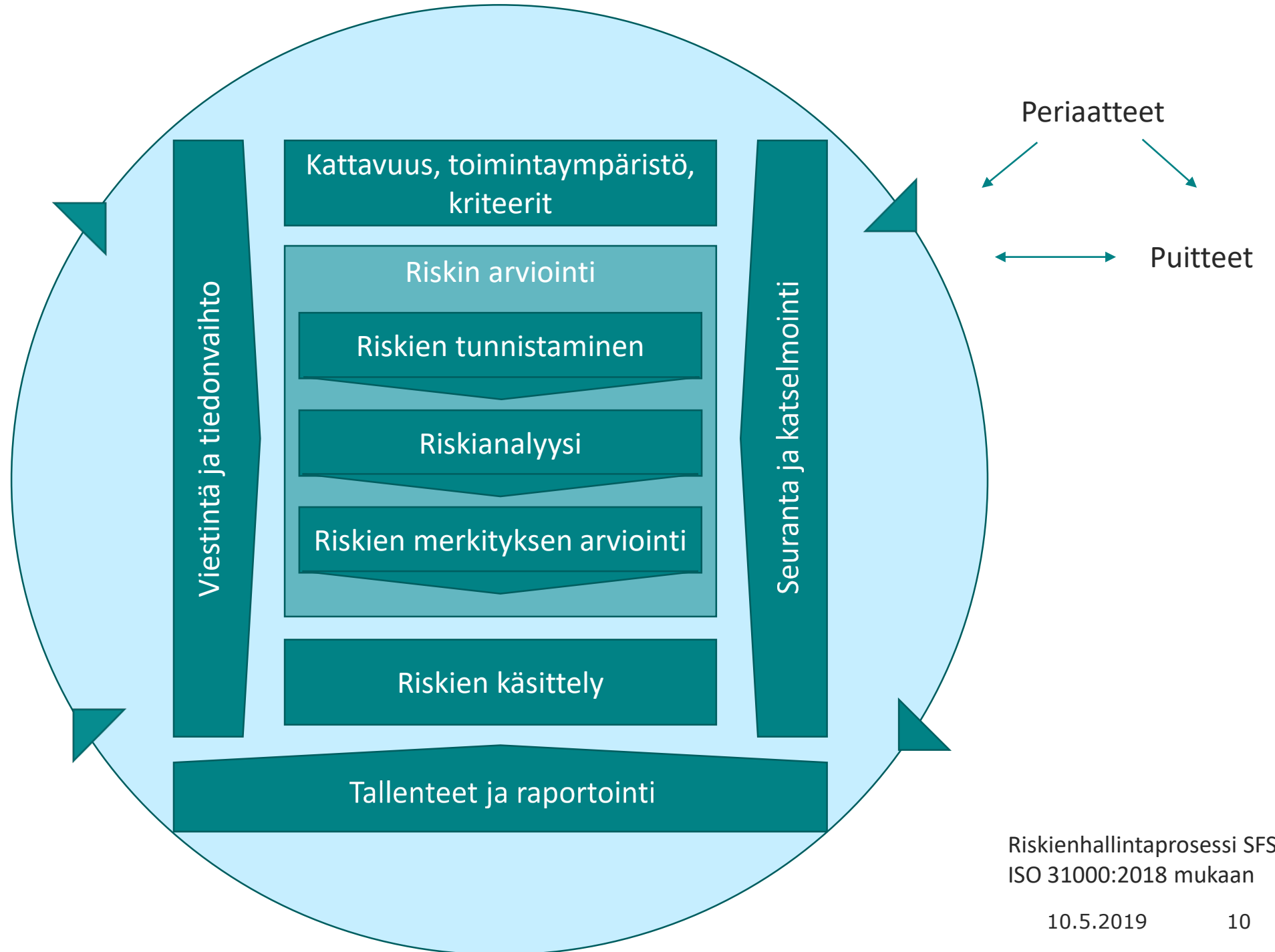
Johdanto riskienhallintaan

- Koordinoitu toiminta, jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta (SFS-ISO 31000)
- Riskienhallinta on ennakoivaa
- Katse tavoitteissa
  - Tavoitteet ovat organisaation tavoittelemaa tuloksia
  - Saavutetaanko tavoitteet aikataulussa tai ollenkaan?
  - Tavoitteisiin liittyvää epävarmuutta organisaatio pyrkii hallitsemaan vaikuttavasti
- Katse tulevaisuudessa
- Riskienhallinta on osa päätöksentekoa

Riskienhallinnan hyötyjä

- > Lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä
- > Tukee ennakoivaa johtamista
- > Tunnistaa tarpeet tunnistaa riskit ja käsitellä niitä koko organisaatiossa
- > Parantaa mahdollisuuksien ja uhkien tunnistamista
- > Noudattaa organisaatiota koskevia lainsäädännön ja viranomaisten vaatimuksia ja kansainvälisiä normeja
- > Kehittää pakollista ja vapaaehtoista raportointia
- > Kehittää organisaation hallintatapaa
- > Lisää sidosryhmien luottamusta
- > Luo luotettavan perustan päätöksenteolle ja suunnittelulle
- > Kehittää hallintakeinoja
- > Kohdentaa ja käyttää resursseja vaikuttavasti riskien käsittelyyn
- > Parantaa operatiivista vaikuttavuutta ja tehokkuutta
- > Parantaa terveyteen ja turvallisuuteen liittyvän toiminnan sekä ympäristönsuojelun tasoa
- > Kehittää vahingontorjuntaa ja häiriötilanteiden hallintaa
- > Vähentää tappioiden määrän mahdollisimman vähäiseksi
- > Parantaa organisaation oppimiskykyä
- > Parantaa organisaation mukautumiskykyä

Riskien hallinta-prosessi

Riskienhallintaprosessi SFS-ISO 31000:2018 mukaan

Oma-valvonta

Kansainvälisiä kokemuksia omavalvonta-asetuksesta

- Vuonna 2017 toteutettiin asetuksen arviointi ERA:n toimesta*
- Selvityksessä toimijat ovat luokiteltu kolmeen ryhmään sen mukaan, mikä on toimijan ymmärrys ja toimeenpano asetuksesta:
  - 1) Ymmärtää ja on käyttöönottanut omavalvontamenetelmät osana riskenhallintaa
  - 2) Vaikeuksia ymmärtää ja toimeenpanna omavalvontamenetelmiä
  - 3) Ei ymmärrystä omavalvonnasta
- Kokemukset vaihtelevat paitsi maiden välillä myös saman maan sisällä eri sidosryhmien välillä
- Omavalvonnasta tullaan tekemään tuonnempana oma uusi tarkastelu ERA:n toimesta

Report on the Return of Experience (REX)
with the use of the (EU) Regulation 1078/2012 on the CSM for monitoring
Document reference : 004MRA1012 – Document version : 1.0

Report on the
return of experience with the use of the (EU) Regulation
1078/2012 on the CSM for monitoring

Document author :	Dragan JOVICIC (Safety Unit)	Document reference :	004MRA1012
Document origin :	European Union Agency for Railways	Document version :	1.0
Document type :	Report	Document date :	06/10/2017

* Kysely lähetettiin 50 viranomaistaholle (NSA, ECM); vastausprosentti 25%

Omavalvonta Suomen raideliikenteessä 2017*

Painopisteet

Riskienhallinta Turvallisuusyhteistyö
Työ- ja rautatieturvallisuuden varmistamisen
TJJ:n sisäisen tarkastamisen toimivuus
Rataverkon kunnossapito
Raiteille vapaaksi varatun alueen varmistaminen
Operatiivisen henkilöstön pätevyys ja soveltuvuus
Tasoristeyksien vaaratilanteet
Kalustovioista johtuneet onnettomuudet ja vaaratilanteet
Kaluston suistumiset
Suuronnettomuusharjoitus
Raiteille vapaaksi varatun alueen varmistaminen

Toimenpiteet

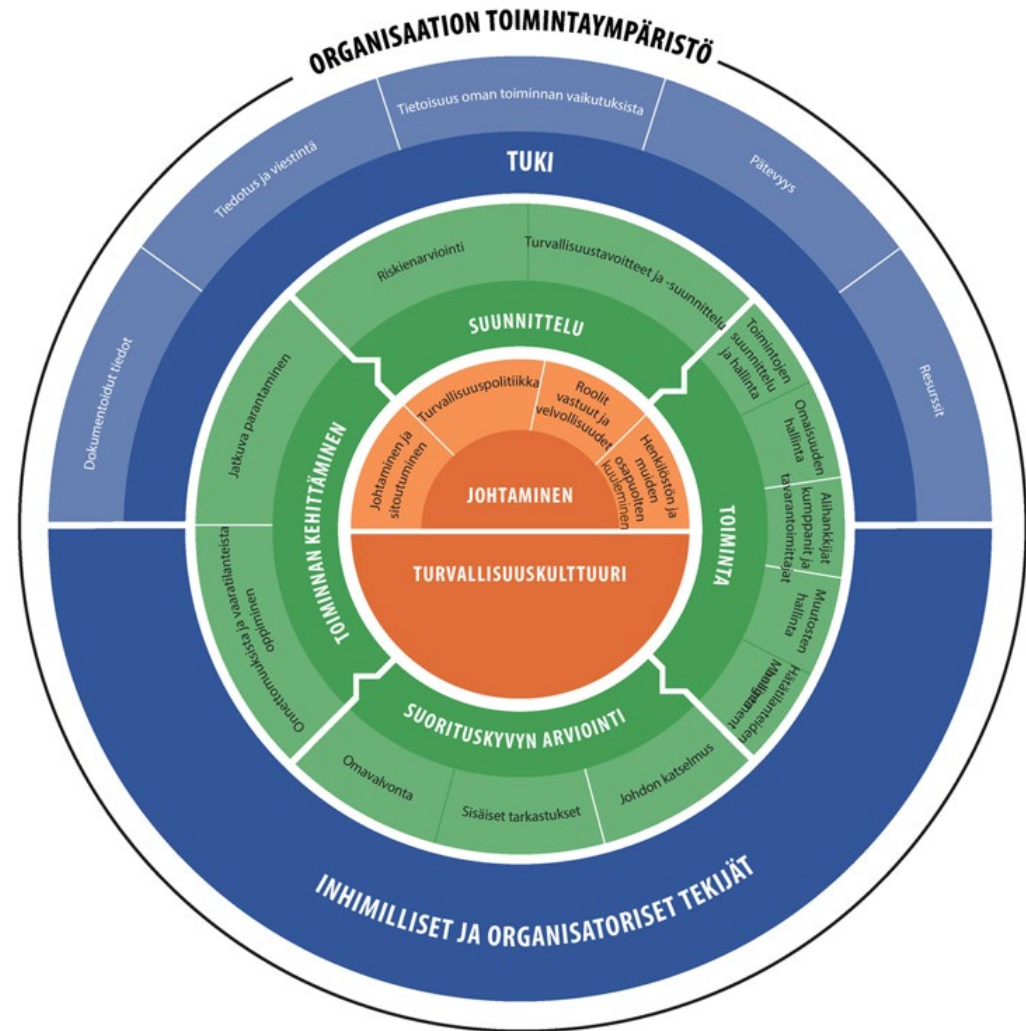
Määräajoin suoritettavia tarkastuskierroksia
Ulkoiset auditoinnit Aamupalaverit
Sisäiset auditoinnit Sisäiset tarkastukset
Turvallisuustoimikunnan kokous
Yhteistyöpalaverit Palotarkastus
Alihankkijan tekemät tarkastukset
Ratapihakatselmukset Johdon katselmukset
Työsuojelukierrokset kentällä Koulutuspäivät
Päivittäiset valvontatoimenpiteet Riskienarviointi
Pistokoemittaukset Turvakierroksia
Turvallisuusharjoituksiin osallistuminen
Johdon turvallisuuskierros/auditointi
Puhallutukset

Kohde

Radan kunnossapito Ohjaamotyöskentely
Tehdyt terveystarkastukset Kiinteistöt
Työkoneiden kunto ja huolto Raiteiston katselmointi
Dokumentointi Toiminta- ja laatukäsikirja
Pätevyysien hallinta Vaararekisterin ylläpito
Kaluston kunnossapito Riskienhallinta
RT-ilmoituksen tekemiseen Tasoristeysten kunto, materiaali
Kunnossapitokansion täyttäminen Työkuntoisuus
Ratamerkintöjen kunto ja oikeellisuus
Suoritetut ajovalmiushuollot Liikenneviestintä
Liikkuvan kaluston TJJ-menettelyt Rautatieurakointi
Opasteiden kunnostus Työnopestustoiminta
Raiteet ja raidelaitteet Kunnossapitosuunnitelman noudattaminen
Vaihteiden ja raiteiden kunto

Miksi omavalvontaan tulee raideliikenteessä kiinnittää huomioita?

1. Omavalvonnan tulee olla selkeästi osa turvallisuusjohtamisjärjestelmää.
2. Omavalvonta auttaa toimijaa itse varmistamaan oman toiminnan laadukkuuden.
3. Keskeistä on, että kukin toimija voi toteuttaa omavalvontaa parhaaksi katsomallaan tavalla huomioiden tiettyjä reunaehdoja.
4. Rautatietoimija vastaa itse omasta turvallisuudesta ja sen kehittämisestä.

Miten omavalvontaa pitäisi tehdä ?

Omavalvonta-asetus 1078/2012

1. Tee suunnitelma

Yksilöi ja arvioi riskit

Määritä valvonnan periaatteet

Priorisoi ja määritä kohteet

Määritä kohteille mittarit

Laadi omavalvontasuunnitelma

2. Toteuta suunnitelma

Kirjaa valvontatulokset ylös

Analysoi ja arvioi tulokset

Laadi poikkeavuuksien osalta toimintasuunnitelma

Toteuta korjaukset ja arvioi tuloksellisuus

Raideliikennelaki 1302/2018) 12 §:n

3. Raportoi tulokset

Kirjaa toteutettu edellisen vuoden omalta yhteensä

Liitä se osaksi Traficomien turvallisuuskertomusta (viim. 31.5)

Käy tulokset ja huomiot läpi johdon katselmuksissa

Komission delegoitu asetus 2018/762/EU - 16.6.2019 lähtien

Minkälaista dokumentaatiota omavalvonnasta pitäisi syntyä?

Omavalvontastrategia

Osa TJJ:tä

Kuvaa sanallisesti:

- Miten valvontaa tehdään
- Miten valvonta linkittyy yrityksen strategiaan
- Miten riskit ohjaavat omavalvontakohteiden valinnassa

Omavalvonta-suunnitelma

Erillinen dokumentti TJJ:stä

Listaa ja kuvaa:

- Valvontakohteet
- Valvonnan ajoitus
- Valvonnan vastuutahot
- Mittarit, mitkä kertovat onnistumisen

Toimintasuunnitelma

Erillinen dokumentti omavalvontasuunnitelmasta, jos poikkeavuuksia

Kuvaa:

- Odotetut tulokset
- Mitä tehdään
- Kuka tekee
- Mikä on deadline

Turvallisuuskertomus

Osa kertomusta

Kuvaa sanallisesti:

- Suunnitellut painopisteet
- Tehdyt valvonnat
- Valvontojen tulokset
- Erillistoimenpiteet
- Syyt, mikäli valvontoja ei toteutettu

Toimijan oma dokumentaatio suoritetusta omavalvonnasta

Tehtävänanto

1. Muodostakaa 2-3 hlön ryhmät
2. Tunnistakaa rautatieturvallisuuteen liittyviä riskejä yksityisraiteen haltijan näkökulmasta. Pohtikaa riskejä oman toiminnan ja taustan pohjalta.
3. Valitkaa kolme merkittävintä riskiä
4. Kuvatkaa omavalvontasuunnitelma merkittävimpien riskien osalta:
  - > Valvontakohteet
  - > Valvonnan ajoitus
  - > Valvonnan vastuutahot
  - > Mittarit, mikä kertoo onnistumisen

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Turvallisuudenhallinta yksityisraiteilla

Olli Matilainen

Yksityisraiteen haltijan ilmoitusmenettely

- Raideliikennelaki mahdollistaa muiden yksityisraiteiden haltijoiden kuin merisatamaraiteiden haltijoiden ja VR-Yhtymän siirtyä EU-säätelyn mukaisesta turvallisuusluvasta hallinnollisesti kevyempään ilmoitusmenettelyyn.
- Merisatamaraiteilla tarkoitetaan niitä merisatamien toimintaan liittyviä raiteistoja, joilla on rajapinta valtion rataverkon ja lisäksi toiseen satama-alueen raiteistoon.
- - [Raideliikennelaki 1302/2018](#), 3§ ja 5. luku

Yksityisraiteen hallinnasta ilmoittaminen

- Yksityisraiteen hallinnasta ilmoittamiseen käytetään Traficomien verkkosivuilla julkaistavaa lomaketta.
  - *Lomake kannattaa tallettaa tietokoneelle ja täyttää soveltuvalla PDF-ohjelmalla.*
- Lomakkeella ilmoitetaan yleiset tiedot yksityisraiteesta ja toimijan perustiedot, lisäksi siihen tulee liittää vähintään seuraavat asiakirjat:
  - Yksityisraiteen turvallisuuden hallintajärjestelmän kuvaus
  - Raiteistokaavio
  - Raiteiston kunnossapitosuunnitelma
  - Liikenteenhallintamenettelyiden ohjeistus
  - Omavalvontasuunnitelma

Yksityisraiteen hallinnasta ilmoittaminen

- Mikäli yksityisraiteella suoritetaan raideliikennelain 32 § mukaista kaluston siirtotyötä, tulee ilmoitukseen liittää myös tiedot käytettävästä liikkuvasta kalustosta ja niiden huoltomenettelyistä sekä selvitys vastuuvakuutuksesta.
- Ilmoituslomaketta käytetään myös yksityisraiteen haltijan raiteistossa tai toiminnassa tapahtuvien muutosten ilmoittamisessa.
- Ilmoituksen uusiminen
  - Ilmoitus on uusittava vähintään kolmen vuoden välein. Uusintailmoitus on tehtävä uusimisvuonna viimeistään 31. päivään toukokuuta mennessä.
  - Ilmoitus on tehtävä jokaisesta toiminnallisesti erillisestä raiteistosta erikseen.
- Saatuaan ilmoituksen yksityisraiteen hallinnasta, Traficom tarkastaa ilmoituksen ja siihen liittyvät asiakirjat noin kahden kuukauden kuluessa.

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

- Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on kuvattava:
  - Toiminnan laatu ja laajuus
  - Organisaatio ja vastuunjako
  - Rataverkon käytettävyyden ja kalustoyksiköiden kunnossapidon periaatteet
  - Kaluston siirtotyön- ja liikennöinnin menettelyt
    - Toiminnalliset ohjeet
  - Omavalvonnan menettelyt
    - Omavalvontasuunnitelma
  - Organisaation riskienhallintamenettelyt

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Toiminnan laatu ja laajuus

- Yksityisraiteen turvallisuuden hallintajärjestelmässä tulee ilmetä tiedot
  - raiteen käyttötarkoituksesta,
  - toiminnan volyyymista,
  - kuljetettavan ja käsiteltävän tavaran laadusta ja vaarallisista aineista

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Organisaatio ja vastuunjako

- Kenellä on kokonaisvastuu yksityisraiteen hallinnasta?
- Miten vastuita on jaettu eri toimintojen osalta?
- Kenen toimesta raiteistolla suoritettavia turvallisuuteen liittyviä tehtäviä suoritetaan?
- Mitä yksityisraiteen haltijuuteen liittyviä toimia on ulkoistettu, ja miten sovitaan vastuunjaosta mahdollisten palveluntuottajien kanssa?
- Miten varmistetaan vastuuhenkilöiden, työtä suorittavan henkilöstön ja palveluntuottajien henkilöstön osaaminen?
- Millaisia turvallisuustavoitteita yksityisraiteen haltija on asettanut, miten tavoitteiden toteutumista seurataan, ja miten turvallisuustavoitteita muutetaan huomioiden jatkuvan parantamisen periaatteet?
- Miten tiedonvaihto raideliikenteen turvallisuuteen liittyvissä asioissa on järjestetty?

Turvallisuuden hallintajärjestelmä **Rataverkon käytettävyys ja kunnossapito** **sekä kalustoyksiköiden kunnossapito**

- Yksityisraiteen haltijan on kuvattava turvallisuuden hallintajärjestelmässään periaatteet, joiden avulla se voi varmistaa sekä rataverkon, että käyttämiensä kalustoyksiköiden turvallisen käytön ja kunnossapidon.
  - Kenellä on vastuu rataverkon tai käytettävien kalustoyksiköiden kunnossapidosta?
  - Kenen toimesta kunnossapitosuunnitelmat ja -ohjelmat laaditaan?
  - Miten kunnossapitosuunnitelman toteutumista seurataan?
  - Miten kunnossapitomenetelmiä kehitetään?
- Rataverkon kunnossapitosuunnitelma ja yksityisraiteen haltijan omistaman raiteilla liikkuvan kalusto huolto-ohjelma on liitettävä yksityisraiteen hallinnasta annettavaan ilmoitukseen.

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Siirtotyö

- Raideliikennelain 32 § mukaisella kaluston siirtotyöllä tarkoitetaan **liikennöinniltä suljetulla alueella** tapahtuvaa vaunujen kuormaus- ja purkaustoimintoihin, rautatiekaluston kunnossapitoon tai rataverkon haltijan tuotantoprosessiin liittyvää kaluston siirtotyötä.
- Jos yksityisraiteen haltija tekee tai teettää siirtotyötä, on turvallisuuden hallintajärjestelmässä kuvattava menettelyt, joilla varmistetaan työn turvallisuus.
- Kaluston siirtotyön suorittamiseen voidaan käyttää kiskoilla liikkuvaa kalustoa, erityistä siirtolaitetta tai muuta kaluston käytöstä vastaavan rautatieyrityksen hyväksymää laitetta.
- Yksityisraiteen haltijan ohjeistuksessa tulee huomioida menettelyt, joilla estetään liikennöinti siirtotyöhön käytettävälle alueelle siirtotyön ollessa käynnissä sekä miten siirtotyön turvallinen suorittaminen varmistetaan.

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Siirtotyö

- Siirtotyötä varten varatulle suuntautuvan liikennöinnin estämisessä voi hyödyntää esimerkiksi vaihteita, radan turvalaitteita tai rautatieporttia. Myös lupa- ja ilmoitusmenettelyyn perustuva suojausmenettely on mahdollinen. Toimintaan liittyvien riskien tunnistaminen ja hallinta on tärkeää menettelyistä päätettäessä.
- Lähtökohtaisesti kaluston siirtotyö tapahtuu yksityisraiteen haltijan omalla rataverkolla.
- Siirtotyö voi tietyin edellytyksin ulottua joko toisen yksityisraiteen tai valtion rataverkon alueelle.
  - Tällöin jokaisen yksityisraiteen haltijan tai valtion rataverkon haltijan on kuvattava turvaamismenettelyt oman turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä puitteissa.
  - Siirtotyötä suorittavien henkilöiden ohjeistaminen ja kouluttaminen ovat tällöinkin sen yksityisraiteen haltijan vastuulla, kenen tarpeita varten siirtotyötä suoritetaan.

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Liikennöintimenettelyt

- Yksityisraiteella suoritettavaa liikennöintiä varten on yksityisraiteen haltijan turvallisuuden hallintajärjestelmässä kuvattava menettelyt, joiden avulla varmistetaan liikennöinnin turvallisuus.
- Vaihtotyö voi olla joko "perinteistä" vaihtotyötä tai pienimuotoisesta kuljettajatoiminnasta annettujen säädösten mukaista liikennöintiä.
- Keskeinen ero "perinteisellä" vaihtotyöllä ja pienimuotoisessa kuljettajatoiminnassa on se, että pienimuotoista kuljettajatoimintaa suorittavalla henkilöllä ei tarvitse olla veturinkuljettajan lupakirjaa eikä lisätodistusta.
- Pienimuotoisesta kuljettajatoiminnasta on sovittava rataverkonhaltijan kanssa.
  - Pienimuotoista kuljettajatoimintaa ja sen suunnittelua varten on Traficom laatinut erillisen ohjeen.
  - Pienimuotoista kuljettajatoimintaa harjoittavalta rautatieliikenteen harjoittajalta vaaditaan EU-säätelyn mukainen turvallisuustodistus.
  - [Ohje pienimuotoisesta kuljettajatoiminnasta](#)

Turvallisuuden hallintajärjestelmä Rataverkon haltijan menettelyt liikennöintiin ja radalla tehtävän työn turvallisuuden varmistamiseksi

- Raiteistolla tapahtuvan liikennöinnin ja radalla tehtävän työn osalta tulisi huomioida:
  - Kenen toimesta liikennöintiä ja raiteistolla tehtävää työtä suoritetaan?
  - Millä rataverkon haltijan taholla on vastuu liikennöinnin ja radalla tehtävän työn turvallisista menettelyistä ja ohjeistuksesta sekä niiden toteuttamisen valvonnasta?
  - Millä periaatteilla toimitaan hätä- ja poikkeustilanteissa?
  - Miten varmistetaan henkilöstön osaaminen?
- Radalla tehtävän kunnossapitotyön ja liikennöinnin turvallisuuden varmistamiseksi tulee laatia ohjeet työhön osallistuvalla henkilöstölle. Ohjeistukseen tulee sisällyttää toiminta myös hätätilanteissa.
- Laadittu ohjeistus tulee liittää yksityisraiteen hallinnasta tehtävään ilmoitukseen.

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Omavalvonta

- Turvallisuuden hallintajärjestelmässä tulee kuvata yksityisraiteen haltijan omavalvontastrategia ja periaatteet ja toimintamallit, mm:
  - Kenellä on vastuu omavalvonnan suorittamisesta?
  - Miten omavalvonnan kohteet valitaan?
  - Miten ja milloin omavalvontaa suoritetaan ja miten raportointi tapahtuu?
  - Miten toimitaan, jos omavalvonnassa havaitaan virheellisiä menettelyitä tai laiminlyöntejä?
  - Miten omavalvonnan tuloksia hyödynnetään toiminnan ja turvallisuuden hallintajärjestelmän kehittämisessä?
  - Kuinka usein omavalvontasuunnitelmaa uudelleen tarkastellaan?
- Lisäksi yksityisraiteen hallinnasta on liitettävä annettavaan ilmoitukseen yksityiskohtainen omavalvontasuunnitelma, jossa ilmenee omavalvonnan tarkastuskohteet ja aikataulutus.

Turvallisuuden hallintajärjestelmä

Riskienhallintamenettelyt

- Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on kuvattava menettelyt, joilla yksityisraiteen haltija varmistaa sen rautatiejärjestelmän toimintaan kuuluvien riskien hallinnan ml. Vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvät riskit.
  - Myös toiminnassa tapahtuvien muutosten riskienhallinta tulee huomioida.
- Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on esitettävä, miten yksityisraiteen haltija tekee riskienhallintayhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.
- Turvallisuuden hallintajärjestelmässä on kuvattava menettelyt hätä- ja poikkeustilanteiden hallitsemiseksi.
- Yksityisraiteen haltijan on kuvattava, miten se kirjaa ja analysoi toiminnassaan tapahtuvat onnettomuudet ja vaaratilanteet sekä varmistaa tarvittavat korjaavat toimenpiteet.
- Menettelyt toiminnassa tapahtuvista merkittävistä poikkeamista ilmoittamisesta Traficomille ja muille viranomaisille.

Yksityisraiteiden käyttöönotto ja kunnossapito

- Raideliikennelaki edellyttää, että myös ilmoitusmenettelyyn kuuluvilla yksityisraiteilla sovelletaan edelleen yhteentoimivuusdirektiivien mukaisia yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä (YTE) lukuun ottamatta ilmoitetun laitoksen tekemää tarkastusta koskevia vaatimuksia.
- Kaikki uudet ja perusparannettavat raiteistot tarvitsevat edelleen Traficomien myöntämän käyttöönottoluvan.
- Perusparannushankkeesta ja uuden raiteen rakentamisesta on tehtävä Traficomille hankesuunnitelma.
  - Traficom arvioi hankesuunnitelman, ja ilmoittaa sen perusteella toimijalle tarvitseeko toimija käyttöönottoluvan
  - Yleisenä periaatteena voidaan pitää, että käyttöönottolupaa ei parannushankkeissakaan vaadita, jollei parannuksella ei ole vaikutusta raiteen kapasiteettiin (esim. akselipaino), tai raiteen käyttötarkoitus ei merkittävästi muutu.
- Tarkempia tietoja yksityisraiteen rakentamisesta ja yksityisraiteisiin tehtävien muutosten ja parannushankkeiden lupamenettelystä löytyy Traficomien verkkosivuilta.

Kunnossapitosuunnitelma

- Yksityisraiteen haltijalla tulee olla hallitsemansa yksityisraiteen kunnossapitosuunnitelma.
- Kunnossapitosuunnitelma tulee laatia vastaavalla periaatteella kuin niillä raiteistoilla, jotka kuuluvat EU-sääntelyn piiriin. Kunnossapitosuunnitelman avulla voidaan varmistaa, että raiteisto pidetään käyttöönottoluvan mukaisessa kunnossa.
  - Kunnossapitosuunnitelman laatijalla tulisi riittävä ratatekninen tietotaito suunnitelman laatimiseksi.

Yksityisraiteiden kunnossapitosuunnitelma

- Kunnossapitosuunnitelmassa tulee olla huomioituna vähintään seuraavat asiat:
  - Välittömän toiminnan raja-arvot vaihteiden ja raiteiden geometriavirheiden ja yksittäisten virheiden osalta.
  - Toimenpiteet, kun sallitut raja-arvot ylitetään.
  - Yksityisraiteen haltijan määrittelemät raiteistoa koskevat tekniset raja-arvot.
  - Käytettävät tarkastus- ja kunnossapitomenettelyt
  - Kuvaus kunnossapitohenkilöstön ammatillisista pätevyyksistä
  - Vaatimukset henkilökohtaisista suojalaitteista kunnossapitotöissä, mikäli ne poikkeavat tavanomaisista suojarustevaatimuksista
  - Kunnossapitotyön turvallisuuden varmistamisen menettelyt.
    - ❖ *Nämä menettelyt voi ohjeistaa vaihtoehtoisesti yksityisraiteen haltijan liikenteenhallintaohjeistuksessa.*
  - Menettelyt, joilla varmistetaan, että kunnossapitosuunnitelmassa määriteltyjä käytönaikaisia raja-arvoja noudatetaan

Käytettävälle kalustolle asetetut vaatimukset

- Jos kalustoyksikköä käytetään vain yksityisraiteen haltijan omalla raiteistolla, kalustoyksikölle ei vaadita käyttöönottolupaa.
  - Tällöin tulee huomioida, ettei kalustoa voi siirtää edes huoltoon rautatieyhteyksiä käyttäen.
- Yksityisraiteen haltijan on haettava Traficomilta kalustolleen käyttöönottolupaa ennen kuin sitä voidaan käyttää oman yksityisraiteen ulkopuolella.
  - Tämä koskee myös raideliikennelain 32§ mukaista siirtotyötä.
- Yksityisraiteen haltijan tulee toimittaa tieto yksityisraiteella käytettävästä kalustosta Traficomille antaessaan ilmoitusta yksityisraiteen haltijuudesta.
- Yksityisraiteen haltijalla tulee olla määriteltynä kaluston huolto-ohjelma niissäkin tapauksissa, jolloin kalustolta ei edellytetä käyttöönottolupaa.

Liikenteenhallintamenettelyiden ohjeistaminen

- Yksityisraiteella tapahtuvan liikennöinnin, suoritettavan radan kunnossapitoon liittyvien turvallisuusmenettelyiden, kaluston siirtotyön turvaamisen sekä muiden turvallisuusasioiden ohjeistamisessa yksityisraiteen haltijan tulisi huomioida mm. seuraavat asiakokonaisuudet.
  1. Raiteiston ja sillä tapahtuvan toiminnan kuvaus
  2. Liikennöintiin liittyvät luvanantomenettelyt
  3. Liikennöintimenettelyt
  4. Kaluston siirtotyö (Raideliikennelaki 32§)
  5. Radalla tehtävän työn turvaaminen
  6. Häätötilannemenettelyt
- Raiteistokaavio liitteeksi
- Ohjeistus tulee liittää yksityisraiteen hallinnasta Traficomille tehtävään ilmoitukseen.

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

**Traficomien nettisivuilta löytyy
ilmoituslomake ja ohjeita
yksityisraiteiden haltijoille.**

[Linkki](#)

OPAS YKSITYISRAITEEN HALTIJOILLE

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Olli.matilainen@traficom.fi

www.traficom.fi

@TraficomFinland

Puh. 050 5956 534

Kelpoisuudet rautateillä

Jari Nieminen

Kelpoisuusasioiden lainsäädäntökehys

TURVALLISUUS

Turvallisuudirektiivi

Raideliikennelaki

Turvallisuusjohtamisjärjestelmien arviointikriteerit

YHTEENTOIMIVUUS

Yhteentoimivuudirektiivi

Raideliikennelaki

OPE YTE

KULJETTAJIA KOSKEVA SUORA SÄÄNTELY

Veturinkuljettajadirektiivi

Laki liikenteen palveluista

KOMa 36/2010/EU
KOMp 17/2010/EU
KOMp 765/2011/EU
KOMs 766/2011/EU

Määräys oppilaitoksista ja näytönvastaanottajista

Määräys rautatielääkäreistä ja -psykologeista

Ohje kuljettajien terveydentilaja psykologisista vaatimuksista

TRAFICOM OHJEET

Pienimuotoinen kuljettajatoiminta

Muiden kuin kuljettajien terveydentilavaatimukset

Lupakirjan ja lisätodistuksen myöntäminen

Turvallisuussäätely kaiken taustalla

Raideliikennelain mukaisesti rautatieliikenteen harjoittajat ja rataverkon haltijat vastaavat rautatiejärjestelmän turvallisuudesta omalta osaltaan.

- Tämän velvoitteen täyttääkseen toimijoiden tulee perustaa turvallisuusjohtamisjärjestelmä (TJJ) tai turvallisuuden hallintajärjestelmä (THJ)
  - TJJn ja THJn yksi osa-alue on turvallisuustehtäviä suorittavien henkilöiden soveltuvuuden hallinta (pätevyydenhallintajärjestelmä)

Pätevyyden hallinta osana turvallisuussäätelyä (1/2)

TJJ:n ja THJ:n edellytyksenä on, että toimija tunnistaa toiminnastaan turvallisuuteen vaikuttavat tehtävät

- Näitä tehtäviä ei ole säädöksissä määritelty, mutta hyvänä ohjenuorana voi pitää mm. seuraavaa ajatusta:

Jos tehtävän suorittaminen voi aiheuttaa vaaratilanteen, jos se tehdään väärin tai jätetään kokonaan tekemättä, niin kyseessä on turvallisuuden kannalta kriittinen tehtävä.

Pätevyyden hallinta osana turvallisuussääntelyä (2/2)

Turvallisuuteen vaikuttavien tehtävien osalta toimijan tulee:

- Määrittää tehtävässä tarvittavat soveltuvuusvaatimukset (koulutus, terveydentila ja psykologinen soveltuvuus)
- Tarjota tehtävään tarvittava koulutus/perehdytys
- Valvoa soveltuvuusvaatimusten täyttymistä
- Tarjota osaamista päivittävää koulutusta (jos tarpeen)
- Tarvittaessa määrääjoin arvioida soveltuvuutta tehtävään

Veturinkuljettajia koskeva suora sääntely

- Veturinkuljettajadirektiivin mukaisesti vain kuljettajiin kohdistuva yksityiskohtainen sääntely
  - Kelpoisuuslain kumoutumisen myötä, ei enää liikenneturvallisuustehtävä käsitettä (LO, VTJ ja RTV poistuivat suorasta tehtäväkohtaisesta sääntelystä → hallinnointi TJJ:n kautta)
- Tietyt pienimuotoiset kuljettajatehtävät rajautuivat lain soveltamisalan ulkopuolelle → ei velvoitetta lupakirjalle, tehtävien hallinta TJJ:n kautta
- Lääkärijärjestelmään tuli kevennyksiä
- Traficom ylläpitää vain lupakirjarekisteriä
- Myös useita muita kevennyksiä/selkeytyksiä sääntelyyn

Lain soveltamisalaan kuuluva kuljettajatoiminta

- Kuljettajalla on oltava kelpoisuutensa osoituksena lupakirja (Traficom myöntää) ja lisätodistus (rautatieliikenteen harjoittaja myöntää).
- Kuljettajalle on asetettu minimivaatimuksia osaamisen, terveydentilan ja psykologisen soveltuvuuden osalta.
- Kuljettajaa koskevat tarkastukset suoritetaan Traficomien hyväksymien toimijoiden puolesta.
- Kuljettajien osaamista ja terveydentilaa tulee seurata määrävälein järjestettävien testien/tarkastuksien.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävä kuljettajatoiminta

Lain perusteluissa määritellään, minkälainen toiminta voidaan rajata lain soveltamisalan ulkopuolelle.

- Toiminnan tulee olla pienimuotoista. Pitkälti vanhan sääntelyn mukainen rajoitetun alueen kuljettajatoiminta voidaan katsoa kuuluvat ulkopuolelle.
- Mahdollistaa joustavamman ja vähemmän byrokraattisen kuljettajakoulutuksen
- Rautatieliikenteenharjoittajalla säilyy vastuu kuljettajan soveltuvuudesta tehtävään → Määriteltävä TJJ:ssä
- Asiaan on valmisteilla myös kansallinen SFS-standardi (YTL)

Kelpoisuussäätely yhteentoimivuussäätelynä

- Komission asetuksena annetussa käyttötoimintaa ja liikenteen hallintaa koskevassa YTE:ssä (OPE YTE) on asetettu vaatimuksia junahenkilökunnan soveltuvuudelle.
- OPE YTE:ssä on vaatimuksia myös junan matkakuntoisuustarkastusta suorittavien henkilöiden osalta
  - Sovelletaan vain kansainväliseen liikenteeseen.

Ajankohtaisia asioita kelpoisuuksiin liittyen (1/2)

- Oppilaitostoiminta on siirretty selkeämmin sääntelyn piiriin:
  - Rautatieliikenteen harjoittajat toimivat oppilaitoksen roolissa, jos kouluttavat kuljettajille(en) kalusto-osaamista.
  - 2019 valvontaa keskitetään oppilaitostoiminnan valvontaan ja vaatimustenmukaisuuden arviointiin.
- Lupakirjan peruuttamismenettelyitä on tarkennettu
- Sakko- ja rikosrekisteritietoja on aloitettu tehokkaammin hyödyntämään lupakirjan ehtojen arvioinnissa

Ajankohtaisia asioita kelpoisuuksiin liittyen (2/2)

- Traficom perustaa uudet yhteistyöryhmät:
  - Oppilaitoksille
  - Näytönvastaanottajille
- Ohjeistusta oppilaitoksille ja näytönvastaanottajille
- Liikennepalvelulaki päivittyi 1.4.2019 pykäläviittausten osalta (muutoin sisältömuutokset lähinnä muihin liikennemuotoihin)
- Traficom valmistelee LVMn kanssa yhteistyössä konsultaatiota pienimuotoisen kuljettajatoiminnan toimivuudesta

Rautateiden 4. paketti valmistumassa

Kaisa Sainio

Rautateiden 4. paketti pähkinäkuoressa

- Rautateiden 4. paketilla:
  - Pyritään edistämään rautatiemarkkinoiden toimintaa matkustajia ja tavarankuljettajia hyödyttävästi.
  - Yhtenäistetään rautatieliikenteen harjoittajien turvallisuustodistusten sekä kaluston markkinoillesaattamislupien hakemista ja käsittelyä.
    - Jatkossa vain yhden EU-maan alueelle rajoittuvat luvat voidaan hakea kansalliselta turvallisuusviranomaiselta (Suomessa Traficom) tai Euroopan Rautatievirastosta (ERA) – toiminnan ulottuessa kahden tai useamman EU-maan alueelle luvat tulee hakea ERA:sta.
      - Edellyttää uudenlaista yhteistyötä kansallisilta turvallisuusviranomaisilta ja ERA:lta.
  - ERA:lle rooli myös ERTMS-radanvarren laitteiden hyväksymisessä.

4. Paketin keskeiset säädökset ja niiden kansallinen täytäntöönpano

- > ERA-asetus ([EU](#) 2016/796)
  - > Ohjaa ERA:n toimintaa, ei edellytä täytäntöönpanoa
- > Yhteentoimivuusdirektiivi ([EU](#) 2016/797)
  - > Ohjaa ja edistää EU:n rautatiejärjestelmän yhteentoimivuutta (erityisesti rataverkkoa ja kalustoa koskevat kysymykset).
  - > Täytäntöönpano raideliikennelailla [1302/2018](#) ja yhteentoimivuusVNA:lla [284/2019](#).
- > Rautatieturvallisuusdirektiivi ([EU](#) 2016/798)
  - > Ohjaa erityisesti rautatieliikenteen harjoittajien ja rataverkon haltijoiden toimintaa ja turvallisuustyötä. Koskee myös esimerkiksi onnettomuuksien tutkintaa.
  - > Täytäntöönpano raideliikennelailla [1302/2018](#) ja määräyksellä rautatiejärjestelmän turvallisuudesta (annetaan lähiviikkoina).
- > 4. paketin vuonna 2019 täytäntöönpaneavat Bulgaria, Hollanti, Italia, Kreikka, Norja, Ranska, Romania, Slovenia ja Suomi sekä osin Sveitsi.
- > Muut jäsenvaltiot täytäntöönpaneavat 4. paketin vasta vuonna 2020.

4. Paketin ns. alempi EU-sääntely

- Komission täytäntöönpanoasetus turvallisuustodistusten antamiseksi [\(EU\) 2018/763](#)
- Komission delegoitu asetus turvallisuusjohtamisjärjestelmien vaatimuksia koskevasta YTM:stä [\(EU\) 2018/762](#)
- Komission delegoitu asetus mm. Traficomien valvontaa koskevasta YTM:stä [\(EU\) 2018/761](#)
- Komission täytäntöönpanoasetus kalustoyksiköiden markkinoillesaattamisesta [\(EU\) 2018/545](#)
- Komission delegoitu päätös yhteentoimivuusdirektiivin täydentämisestä YTE:jen osalta [\(EU\) 2017/1474](#)
- Komission täytäntöönpanoasetus yhteentoimivuuden osatekijöitä ja osajärjestelmiä koskevien EY-vakuutusten ja -todistusten malleista, raideliikenteen kalustoyksikköjen hyväksytyä tyyppiä koskevan vaatimustenmukaisuusvakuutuksen mallista ja osajärjestelmiä koskevasta EY-tarkastusmenettelyistä [\(EU\) 2019/250](#)

4. Paketti ns. alempi EU-säätely

- › Komission suositus ERTMS:n yhdenmukaista täytäntöönpanoa koskevasta ohjeistuksesta ([2018/C 253/01](#))
- › ERA:n hallintoneuvoston päätös OSS-eritelmistä [159/2017](#) ja päätöksen muutos [178/2018](#)
- › Komission täytäntöönpanoasetus ERA:n valituslautakunnan työjärjestyksestä (EU) [2018/867](#)
- › Komission täytäntöönpanoasetus ERA:lle maksettavista maksuista ja palkkioista ([EU](#)) [2018/764](#)
- › ERA:n hallintoneuvoston päätös ERA:n valituslautakunnan eturistiriidoista [158/2017](#) ja [162/2017](#)
- › ERA:n hallintoneuvoston päätös ERA:n ja NSA:iden yhteistyösopimusten suuntaviivoista ja pakollisista osista [174/2018](#)

Vielä hyväksymättä:

- › OPE-YTE:n osana annettavat säännökset reittiyhteensopivuudesta
- › turvallisuuslupasuositus
  - › komissiossa valmistelussa, ei edellytä RISC-käsittelyä.

Keskitetty palvelupiste (One Stop Shop)

- Informaatio- ja kommunikaatiosysteemi, joka auttaa ERA:aa ja kansallisia viranomaisia yhtenäisten turvallisuustodistusten ja markkinoillesaattamislupien myöntämisessä, sekä ERTMS-ratalaitteiden hyväksynnässä
- Ei määrää prosessia, vaan auttaa hakijoita, ERA:aa ja kansallisia viranomaisia tietojen hallinnoinnissa, viestinnässä ja levittämisessä
- OSS:ia voi käyttää jo markkinoillesaattamislupahakemusten luonnosteluun ja asiakirjojen tallentamiseen. Täysimittaiseen käyttöön OSS aukeaa 16.6.2019.
- Tulee käyttää Google Chromea tai Mozilla Firefoxia selaimena

Soveltamisoppaat ja -työohjeet

- > ERA:n soveltamisoppaat
  - > Turvallisuustodistus
    - [Turvallisuusjohtamisjärjestelmän turvallisuustodistusta tai turvallisuuslupaa koskevat vaatimukset](#)
    - [Yhtenäisen turvallisuustodistuksen hakuopas – opas hakijoille](#)
    - [Application guide for authorities](#)
    - [Guide on supervision](#)
    - [ERA management maturity model](#)
    - [Enforcement management model](#)
    - [Cooperation between national safety authorities](#)
  - > [Markkinoillesaattamislupa](#)
  - > [ERTMS](#)
- > Traficomien ohjeet
  - > Traficom päivittää nykyiset ohjeensa ja oppaansa määrittäen samalla mm. hyväksymänsä kielipolitiikan.
  - > Traficomien asiakas- ja työohjeet ovat saatavilla keväällä 2019 (valmistumistavoite asiakasohjeilla lausuntovaiheeseen 15.4.2019).

Yhteistyösopimukset ja asiantuntijapooli

- ERA ja kansalliset turvallisuusviranomaiset (Traficom) sopivat yhteistyöstään yhteistyösopimuksilla
  - Yhteistyösopimusluonnos koskee sitä, miten ERA:n ja Traficomien tulee tehdä yhteistyötä ERA:sta haettujen lupa-asioiden osalta mm. kansallisten sääntöjen osalta.
  - Sopimus asiantuntijapoolista koskee sitä, miten ERA voi pyytää Traficomien virkamiehiltä apua koko sille osoitetun hakemusasian käsittelyyn.
    - Asiantuntijapooliin nimetty Traficomista
      - Turvallisuustodistusasiat: Antti Kesälahti, Kirsi Pajunen, Jari Nieminen, Kiira Saito, Pia Sotavalta, Jouni Semenoja ja Pirjo Ranta
      - Markkinoillesaattamislupa-asiat: Mauno Pajunen ja Hannu Timperi
  - Traficomien ja ERA:n sopimukset allekirjoitetaan todennäköisesti 2.5.2019 Helsingissä.

Luvan hinta jatkossa

- Luvan hinta määräytyy jatkossa seuraavasti:
  - Traficomilta haettu lupa: Traficomien liikennettä koskevan maksuasetuksen [1148/2018](#) mukainen käsittelyn kestosta riippuva hinta (SSC 200 €/h ja VA 250€/h)
    - Traficom laskuttaa hakijalta kuten ennenkin
  - ERA:lta haettu lupa: komission täytäntöönpanoasetuksen [\(EU\) 2018/764](#) mukainen käsittelyn kestosta riippuva hinta 130 €/h.
    - ERA laskuttaa hakijalta ottaen huomioon käsittelyyn osallistuvilla kansallisilla turvallisuusviranomaisilla kertyneet kulut.

Päätöksistä valittaminen

- Jatkossa Traficomien antamista päätöksistä voi hakea oikaisua tai valittaa raideliikennelaissa yksilöidyn tavoin kansallista "valitusväylää" pitkin.
- ERA:n antamista päätöksistä voi hakea muutosta ERA:n valituslautakunnan kautta.
  - 1. valituslautakunta, jonka toimikausi alkaa 16.6.2019, on valittu. Toimikausi on 4 vuotta.
  - Muutoksenhakuaika 2 kk päätöksen tiedoksisaannista.
  - Muutoksenhaun käynnistymisen jälkeen ERA:lla 1 kk aikaa oikaista päätöksensä. Jos ei oikaista, alkaa varsinainen muutoksenhakukäsittely.
  - Jos muutoksenhakijan valitus ei menesty, käsittelyn hinta 10 000 € tai sen kohteena olevan päätöksen hinta.

4. Rautatiepaketti valmistuu – mikä muuttuu?

- Seminaari pidettiin Helsingin messukeskuksessa 2-3.5.2019.
  - 1. päivänä esillä turvallisuustodistusasiat, 2. päivänä markkinoillesaattamislupakysymykset sekä ERTMS.
- Ohjelmassa oli laajasti esillä 4. paketin voimaantulosta johtuvat muutokset – puhujina ERA:n, Traficom ja LVM:n asiantuntijoita.
- Seminaarin materiaali löytyy [täältä](#).

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Turvallisuustilanne yksityisraiteilla ja poikkeamaraportointi

Ville Vainiomäki

Esityksen sisältö

- > Turvallisuustilanne yksityisraiteilla
- > Traficomien valvojien kokemukset yksityisraiteiden turvallisuustilanteesta
- > Poikkeamaraportointi
- > Turvallisuuskertomus

Turvallisuustilanne yksityisraiteilla

Onnettomuudet ja vaaratilanteet

- > Onnettomuus- ja vaaratilanneilmoituksia vuosilta 2015-2019
  - > 83 ilmoitusta yksityisraiteilta
  - > 37 ilmoittaja-organisaatiota

Yksityisraiteilta raportoidut poikkeamat 2015-2019

Luokka	Määrä
Suistuminen	38
Vaaratilanne tasoristeyksessä	13
Törmäys esteeseen	10
Tasoristeysonnettomuus	5
Kalustoyksiköiden välinen törmäys	4
Vaunut liikkuneet itsekseen	2
Muu vaaratilanne	2
VAK-vuoto	2
Kiskon katkeama	2
Allejäännin vaaratilanne	1
Allejäänti	1
Liikkuvan kaluston tulipalo	1
Toiminta radanpidon turvallisuusohjeiden vastaisesti	1
Luvatun seis-opasteen ohitus	1

Turvallisuustilanne yksityisraiteilla

Poikkeamien syytekijöitä

- Suistumisten syytekijöitä:
  - Yleisin syytekijä: Lunta/jäätä/roskaa urakiskossa
  - Raiteiden huono kunto nykyisin harvinaisempi syytekijä
  - Jonkin verran myös vääriä toimintatapoja
- Vuosittain yksityisraiteilla tapahtuu muutama tasoristeysonnettomuus ja lukuisia vaaratilanteita tasoristeyksissä
  - Onnettomuuksien ja vaaratilanteiden syy tyypillisesti ajoneuvon kuljettajan toiminnassa
  - Usein myös havainnointiolosuhteet haastavat
- Törmäykset esteisiin 3. eniten raportoitu tapaustyyppi
  - Törmäyksen kohteita: raidepuskimet, liian lähellä kiskoja olevat esineet tai autot
  - Tyypillisiä syytekijöitä ovat riittämätön tähyystys vaihtotyössä tai muu virhearviointi

Trafin lupa- ja valvontaporukan kokemukset yksityisraiteiden turvallisuustilanteesta

- Turvallisuus yksityisraiteilla kehittynyt hyvään suuntaan
- Raiteet pääosin hyvässä kunnossa
- Johto tyypillisesti sitoutunut turvallisuustyöhön
- Yhteistyö alan toimijoiden kesken on kehittynyt
- Omavalvonnan suunnitelmallisuudessa puutteita
- Ohjeet toisinaan käytännön kannalta liian monimutkaisia
- Suuremmissa organisaatioissa rataverkon hallinnan vastuutaho voi olla epäselvä
- Konsulttien käytöllä rataverkon hallinnassa kahtalaisia vaikutuksia:
  - Hyviä käytäntöjä ja laadukasta kunnossapitoa
  - Runsas konsulttiin nojautuminen saattaa jättää rataverkon haltijan ymmärryksen aiheesta puutteelliseksi

Onnettomuus- ja vaaratilanneraportointi

- Tapahtuneet onnettomuudet ja vaaratilanteet tulee raportoida Traficomille
  - Raideliikennelaki 1302/2018, 165 §
    - Traficomien määräys rautatiejärjestelmän turvallisuudesta, kohta 4
- Ilmoittaminen Traficomien nettisivujen [lomakkeella](#)
  - Tai sähköpostitse rautatieturvallisuus@traficom.fi
  - Ilmoitukseen: kuvaus tapahtumasta, aika, paikka, osalliset organisaatiot, syyt, seuraukset
- Traficom hyödyntää ilmoitusten tietoja mm. turvallisuustilanteen seurannassa, valvonnan suunnittelussa ja sääntelyn kehittämisessä
- Mitä tulee ilmoittaa ja mitä ei?

Turvallisuuskertomus

- Rataverkon haltijan ja rautatieliikenteen harjoittajan tulee vuosittain tehdä turvallisuuskertomus
  - Raideliikennelaki (1302/2018), 12 §
  - Komission delegoitu asetus 2018/762/EU, liitteiden 1&2 kohta 4.5.1.2
  - Turvallisuuskertomuksia koskeva määräys kumotaan kesäkuussa
- Turvallisuuskertomuksen Traficomille palauttaminen aikaistuu
  - 2019 viimeinen palautuspäivä on vielä 30.6.
  - 2020 alkaen viimeinen palautuspäivä on 31.5.
- Lisätietoa
  - [Opas ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluville yksityisraiteen haltijoille](#)
  - [Ohje turvallisuuskertomuksesta](#)

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

ville.vainiomaki@traficom.fi

www.traficom.fi

liikennefakta.fi

@TraficomFinland

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

www.traficom.fi

@TraficomFinland